

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/71/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 8112222046                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 12.05.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Dušan Čimo                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:8112222046.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne R. H., bývajúcej v N., I. XX, zastúpenej JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokátom v Bardejove, Baštová 5/A, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, o zaplatenie 6.550 eur s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 29C/170/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2015 sp. zn. 20Co 197/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni k rukám jej advokáta náhradu trov dovolacieho konania v sume 275,22 eur, a to do troch dní.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil vo vyhovujúcom výroku rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 28. mája 2014 č. k. 29C/170/2012-202, ktorým I. bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 6.500 eur s 9 %-ným úrokom z omeškania od 23. marca 2012, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; II. v prevyšujúcej časti (v časti požiadaviek na ďalších 50 eur istiny a úrok z omeškania z celej požadovanej sumy už od 8. februára 2012) došlo k zamietnutiu žaloby a III. rozhodnutia o trovách konania - účastníkov i štátu - boli vyhradené samostatnému uzneseniu. Potvrdenie rozsudku odvolací súd odôvodnil vecnou správnosťou rozsudku prvostupňového súdu (výroku aj odôvodnenia), s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil.

Proti takémuto rozsudku podala včas dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 237 ods. 1 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Dovolanie odôvodnila tým, že pochybenie súdov (prvostupňového aj odvolacieho) spočíva v nedostatku riadnych odôvodnení súdnych rozhodnutí, keď

nie je možné zistiť, akým spôsobom súdy dospeli k záveru o možnosti rozdelenia pojmu hernia z hľadiska pôvodu na tú, ktorá má úrazový a neúrazový pôvod (súdy pripustili možnosť rôzneho výkladu príslušného zmluvného ustanovenia v prospech, či neprospech spotrebiteľa) a následne k záveru, podľa ktorého z poistného krytia má byť vylúčená len hernia neúrazového pôvodu. Dovolateľka takto odôvodnené rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné. Pojem poistná udalosť je potrebné vykladať v zmysle ustanovení všeobecných poistných podmienok a v ich vzájomnom súlade, preto sa vymedzuje pozitívne aj negatívne (tzv. výluka) a až po ich vzájomnom posúdení s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu je možné určiť, či konkrétny prípad bude posudzovaný ako poistná udalosť. V danom prípade sa jednoznačne jednalo o herniu (prietrž tkaniva a vyklenutie), čo bolo potvrdené aj znaleckým posudkom a túto skutočnosť nikto v konaní nespochybnil. Pokiaľ je v poistných podmienkach uvedené, že z poistnej ochrany sú vylúčené hernie, nie je možný iný výklad ako ten, že sa tým myslia všetky hernie a pri výskyte akejkoľvek z nich sa prípad nebude považovať za poistnú udalosť. Ustanovenie vylučujúce hernie z poistnej ochrany je teda jasne formulované a nepripúšťa iný výklad, viac či menej v prospech, či neprospech poisteného ako spotrebiteľa.

Žalobkyňa navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť, stotožňujúc sa pritom s rozhodnutiami oboch súdov nižších stupňov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal predovšetkým, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), teda či dovolanie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 238 a § 237 ods. 1 O. s. p.

Z ustanovenia § 238 O. s. p. vyplýva, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (odsek 1); rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2); rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

Dovoláním žalovanej v tejto veci nie je napádaný zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale rozsudok potvrdzujúci. Najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nemohol vysloviť záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť. Rozsudok odvolacieho súdu napokon nemá ani znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v ust. § 238 ods. 3 O. s. p. (o. i. preto, že z odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších stupňov je síce zrejmé zaoberanie sa takýmito súdmi aj otázkou korektnosti, resp. určitosti jedného zo zmluvných dojednaní v spotrebiteľskej zmluve, takéto úvahy však u prvostupňového ani odvolacieho súdu nevedli k záveru o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky a takto ani k nutnosti jej zanesenia i do výroku rozsudku). Dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

Dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovoláním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona

bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/ alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. V prípade úvah o výskyte niektorej z takýchto vád však platí, že nie je relevantné tvrdenie dovolateľky o existencii vady, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej mal odvolací súd svojím postupom odňať účastníkovi konania v tejto veci (dovolateľke) možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, poskytovaných mu Občianskym súdnym poriadkom, resp. inými predpismi procesného práva. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.) a na doručenie rozsudku do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, následne publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016. Právna veta takéhoto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má odvolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Dovolateľka tu nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov, to však nepredstavuje vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (tu por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Napokon námietka nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom rovnako (samo osebe) prípustnosť dovolania nezakladá a dovolací súd by mal možnosť tu uvádzanou námietkou sa zaoberať len vtedy, ak by dovolanie bolo prípustné.

Pre ozrejmienie právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (tu por. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale (aj keby tu o taký prípad šlo) prípustnosť dovolania nezakladá (por. tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Ak teda v prejednávanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietnuť (§ 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 vetou prvou O. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 vety prvej O. s. p. (per analogiam) v spojení s § 243b ods. 5 vety prvej O. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniła neprípustným dovolaním žalovaná a žalobkyňa v takomto konaní vznikli účelné trovy predstavované odmenou advokáta za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu) v sume 220,77 eur (§ 10 ods. 1 a 2 a § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, ďalej len „vyhláška“), k nemu prislúchajúcou paušálnou náhradou v sume 8,58 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a náhradou dane z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky), spolu v sume 275,22 eur. Priznať naopak nešlo advokátom vyúčtovanú náhradu za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia podľa § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky v sume ďalších 220,77 eur, paušálnu náhradu a ani náhradu dane z pridanej hodnoty za tento úkon, keďže advokát zastupoval žalobkyňu už od podania žaloby (na základe plnomocenstva datovaného už dňom 29. marca 2012), z toho je zrejmé, že s predmetom konania bol (musel byť) dostatočne oboznámený a v takomto prípade by sa jednalo o formálnu duplicitu úkonu a neúčelnosť trov za stavu, keď k opakovanému prevzatiu zastúpenia ani reálne nemohlo dôjsť. Žalovanej bolo potom potrebné uložiť povinnosť na zaplatenie takto priznanej sumy s uvedením platobného miesta náhrady v osobe advokáta žalobkyne (§ 149 ods. 1 O. s. p.), a to v zákonnej lehote 3 dní (§ 160 ods. 1 O. s. p. a nezistenie dôvodu pre výnimku z pravidla).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.